

**Betreft: Advies Stimuleringsplan Winkelen, Wonen, Welzijn en Zorg.
Uitgebracht d.d. 22 januari 2009 door de Adviesraad WMO Leiden**

Gaarne maakt de Adviesraad WMO Leiden gebruik van de mogelijkheid enige opmerkingen te maken over het Stimuleringsplan Winkelen, Wonen, Welzijn en Zorg, nu dit plan voor inspraak is vrijgegeven.

Allereerst willen wij de gemeente complimenteren. Het stimuleringsplan betreft een consistente doorvoering van de eerder uitgebrachte nota "Wonen, Zorg en Welzijn" uit 2004 en de wijkanalyse d.d. 15-02-2006. Waardering is er ook voor het feit dat het nieuwe stimuleringsplan breder is en verder uitgediept dan de plannen in voorafgaande nota's. De toevoeging van winkelen vinden wij belangrijk evenals het feit dat in dit nieuwe plan meer wijken zijn meegenomen. Wij onderschrijven het concept van de Woonservicezones.

Desalniettemin hebben wij de volgende opmerkingen bij dit Stimuleringsplan.

1) Evaluatie van reeds bestaand beleid

De Adviesraad WMO Leiden is van mening dat in of bij dit stimuleringsplan moet worden aangegeven in hoeverre oudere doelstellingen, die in eerdere nota's genoemd werden, behaald zijn. Wij zouden bijvoorbeeld graag willen weten:

- hoeveel van de toegezegde 3.500 levensloopgeschikte woningen er per 01 januari 2009 gerealiseerd zullen zijn en hoeveel per 01 januari 2010;
- wat de verdeling van de bovengenoemde 3.500 is per subdistrict;
- wat de gemiddelde wachttijden zijn voor cliënten die een levensloopgeschikte woning aanvragen.

In het stimuleringsplan zou duidelijk tot uitdrukking moeten komen of doelstellingen tot 2010 nog geldig zijn. Uit de "Beleidsvisie Wonen Leidse Regio" (Bron: Bouwstenen voor de Beleidsvisie Wonen 2000-2010) komt bijvoorbeeld naar voren dat er in het jaar 2010 een tekort van 10.000 seniorenwoningen voorspeld wordt.

Wij verwijzen u ook naar het document "Regionale Prestatieafspraken rondom Wonen, Zorg en Welzijn in Zuid-Holland Noord 2007-2020", uitgegeven door de Regionale Commissie Gezondheidszorg, Regio Zuid-Holland Noord. Deze prestatieafspraken zijn in onderling overleg tussen gemeenten, zorgaanbieders en zorgvragers tot stand gekomen. In dit stimuleringsplan moet duidelijk tot uitdrukking komen in hoeverre deze prestatieafspraken in het beleid en in dit stimuleringsplan als maatstaf worden gehanteerd.

2) Voorzieningen in districten

Zoals in het Stimuleringsplan valt te lezen wonen er in een aantal districten veel ouderen. Toch wordt ervoor gekozen in deze districten geen woonservicezones te realiseren. Sommige voorzieningen, zoals winkelcentra, zijn in deze districten niet of alleen met veel moeite te realiseren. In het stimuleringsplan wordt aangegeven dat mobiliteit onder ouderen

(d.w.z. verhuizen van de ouderen) een oplossing moet bieden voor het probleem dat voorzieningen niet aanwezig zullen zijn in sommige districten waar veel ouderen wonen.

De Adviesraad plaatst hierbij een aantal kanttekeningen. Hoewel wij geen bezwaar hebben tegen migratie van ouderen en zorgbehoevenden naar een gunstiger woonomgeving, vinden wij dat de keuze om te verhuizen een *keuze* moet blijven van deze cliënten zelf. Zonder een passende steunstructuur hebben ouderen en zorgbehoevenden geen realistische keuze. Wij zijn van oordeel dat in alle districten met een omvang van 10.000 tot 15.000 inwoners voorzien moet worden in goede steunstructuren zoals een zorgkruispunt en een wijkactiviteitencentrum, zodat de noodzakelijke zorg en service geleverd kan worden. Daarbij wordt overigens opgemerkt dat dit niet alleen van belang is voor ouderen en hulpbehoevenden maar voor alle inwoners van een district. In de steunstructuren zouden in elk geval opgenomen moeten zijn huisartsen, apotheek, fysiotherapie, ontmoetingscentra/buurthuizen, voorzieningen voor vrijwilligerswerk, informatiepunten. De gemeente zou daarnaast voor, zover mogelijk, voorwaarden moeten scheppen voor een levensvatbaar winkelcentrum en moeten aandringen op voorzieningen voor openbaar vervoer. Dit soort voorzieningen is voor de levensvatbaarheid van de wijk, de sociale samenhang en de participatie van de bewoners noodzakelijk. Ook moet er aandacht blijven voor de levensloopbestendigheid van de districten met name waar het gaat om de fysieke en sociale veiligheid. Op basis van de WMO kan niet anders geconcludeerd worden dat hier een opdracht ligt aan de gemeente. Het is dus niet voldoende alleen aandacht te besteden aan of zich te concentreren op de 6 districten, waarin een woonservicezone gerealiseerd kan worden. Indien desalniettemin prioriteiten moeten worden bepaald, zou de meeste aandacht moeten uitgaan naar districten waar veel ouderen wonen.

3) Voorkeur voor scheiding Zorg en Welzijn

U geeft aan dat welzijnsfaciliteiten bij voorkeur extramuraal gerealiseerd dienen te worden. De Adviesraad steunt dit voornemen. Voor mensen die wel ondersteuning nodig hebben maar geen volledige zorg is het prettiger om een voorziening “in de wijk” te consulteren dan een voorziening “in een zorginstelling”. Het eerste bevordert het (zelf)beeld van een zelfstandige en participerende burger, het laatste legt meer de nadruk op de hulpbehoevendheid van de cliënt.

4) Voorzieningen die reeds in de planning waren opgenomen

De Adviesraad adviseert u een bijlage bij dit plan te voegen, waarin u aangeeft:

- welke projecten de voorbije jaren zijn afgerond;
- wat de status is van de locaties die reeds in de planning stonden om verbouwd te worden tot levensloopbestendige woningen of zorgvoorzieningen (zoals o.a. lokatie Lorentzhof);
- welke geplande projecten niet meer doorgaan, en waarom niet.

Met name in de districten 1, 2 en 5 missen wij in het Stimuleringsplan enkele projecten. Zie hieronder een lijst van projecten uit de “Wijkanalyse voortvloeiend uit de Nota Wonen, Zorg en Welzijn” d.d. 15 februari 2006 . Wij zien niet al deze projecten in de nieuwe plannen terug.

Project:	Benoemd in stimuleringsplan:
District 1: Binnenstad Noord	
Oranjebracht/Waardbracht	Nee
LDM-gebouw	Nee
District 3: Leiden Noord	
Kooiplein	Ja
Groenordhallen (GEO)	Nee
District 4: Roodenburgerdistrict	
Lorentzhof	Nee
District 5: Bos- en Gasthuisdistrict	
Aaltje Noordewierlaan	Ja
De Lepelaar	Ja
Haagwegterrein	Nee
District 6: Morsdisctriect	
Diamantlaan	Ja
District 7: Boerhaavedistrict	
LUMC-terrein	Nee

5) Terminologie

De Adviesraad vindt de nieuwe term “zorgkruispunt” verwarrend. Hiermee wordt een gezondheidscentrum bedoeld. De Adviesraad vraagt zich af wat het invoeren van het nieuwe begrip “zorgkruispunt” toevoegt.

*Adviesraad WMO Leiden
Vastgesteld 20 januari 2009*